

**FEGYVERNEK ÉS VIDÉKE KÖRZETI
TAKARÉKSZÖVETKEZET**

Fegyvernek, Szent Erzsébet út 138.

**NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALI TÁJÉKOZTATÓ
2013.**

Fegyvernek, 2014. május 29.

II. A TAKARÉKSZÖVETKEZET KOCKÁZATKEZELÉSI ELVEI ÉS MÓDSZEREI	3
KOCKÁZATKEZELÉSI STRATÉGIA ÉS FOLYAMATA	5
KOCKÁZATI TIPUSOK	5
HITELEZÉSI KOCKÁZAT	5
KONCENTRÁCIÓS KOCKÁZAT	5
KERESKEDÉSI KÖNYVÖN KÍVÜLI KAMATLÁBKOCKÁZAT	6
MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT	7
PIACI KOCKÁZAT	7
LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT	7
KOCKÁZATKEZELÉS SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE	8
III. A TÖKETERVEZÉS ÉS A BELSŐ TŐKESZÜKSÉGLET MEGHATÁROZÁSA, BELSŐ TŐKEMEGFELELÉS SZÁMÍTÁS	8
1.) A TAKARÉKSZÖVETKEZET SZAVATOLÓ TÖKÉJÉVEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK	9
2.) A TAKARÉKSZÖVETKEZET TŐKEMEGFELELÉSE	10
3.) A BELSŐ TŐKEMEGFELELÉS ÉRTÉKELÉSI FOLYAMATRA VONATKOZÓ ELVEK ÉS STRATÉGIA	11
4.) HITELEZÉSI ÉS FELHÍGULÁSI KOCKÁZAT	13
5.) ÉRTÉKVESZTÉS ELSZÁMOLÁSA ÉS VISSZAÍRÁSA, A CÉLTARTALÉKOK KÉPZÉSE ÉS FELHASZNÁLÁSA MEGHATÁROZÁSÁRA SZOLGÁLÓ MEGKÖZELÍTÉSEK ÉS MÓDSZEREK	14
6.) SZÁMVITELI BESZÁMÍTÁSOK UTÁNI KITETTSÉG ÉRTÉKEK HITELKOCKÁZATMÉRSÉKLÉS FIGYELEMBEVÉTELI ELŐTTI ÖSSZEGE	16
7.) SZTENDERD MÓDSZER	19
8.) HITELEZÉSI KOCKÁZAT MÉRSÉKLÉS	19
9.) KERESKEDÉSI KÖNYVBEN NEM SZERPLŐ RÉSZVÉNYEK, POZICIÓK	24
10.) KAMATKOCKÁZAT	25
11.) MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT	25
IV. TAKARÉKSZÖVETKEZET JAVADALMAZÁSI POLITIKÁJA	25
1.) JAVADALMAZÁSI POLITIKA DÖNTÉSHOZÓI FOLYAMATA	26
2.) A TELJESÍTMÉNY ÉS TELJESÍTMÉNYJAVADALMAZÁS KAPCSOLATÁRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK	26
3.) A JAVADALMAZÁSI RENDSZER LEGFONTOSABB JELLEMZŐI:	26
4.) TELJESÍTMÉNYJAVADALMAZÁSON KÍVÜLI NEM KÉSZPÉNZBEN KAPOTT JUTTATÁS	27
5.) JAVADALMAZÁSRA VONATKOZÓ ÜZLETI EGYSÉGEKRE LEBONTOTT ÖSSZESÍTETT INFORMÁCIÓ	27
6.) ÖSSZESÍTETT INFORMÁCIÓK A JAVADALMAZÁS RÓL	27

I. BEVEZETÉS

A Fegyvernek és Vidéke Takarékszövetkezet a Hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló, többször módosított 1996.évi CXII.Törvény 137/A §, valamint A hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007.(IX.4.) Kormányrendelet előírásainak az alábbiakban tesz eleget.

A Takarékszövetkezet a HPT 137/A § (4) bek, a) pontja szerinti lényeges információkat hozza nyilvánosságra.

Tartózkodik a HPT. 137/A § (3) bek. b) pontjában meghatározott információk nyilvánosságra hozatalától, mivel azok közzététele versenypozícióját ronthatja, illetőleg a Takarékszövetkezetet titoktartási kötelezettség terheli ügyfelei vagy harmadik személy felé.

A fentieknek megfelelően a következőkben a Takarékszövetkezet kockázatvállalására, tőkemegfelelésére és kockázاتمéréselési eszközökre vonatkozó elveit mutatjuk be a kormányrendeletnek megfelelő tagolásban.

A bemutatottak kiegészítik a 2013. évre vonatkozó éves beszámolóban nem teljeskörűen kifejezhető információkat, adatokat.

II. A TAKARÉKSZÖVETKEZET KOCKÁZATKEZELÉSI ELVEI ÉS MÓDSZEREI [234/2007.(IX.04.) 3.§]

Takarékszövetkezetünk kiemelt figyelmet fordít a kockázatok figyelésére, számszerűsítésére és folyamatos monitoringjára, különösen a 2008. január 1-től hatályba lépett Basel II-es tőkeértékelési és szabályozási elvek alapján.

KOCKÁZATKEZELÉSI ALAPELVEK

1. A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését és a Felügyelet ne korlátozhassa tevékenységét. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett (Biztonságos működés elve).
2. A Takarékszövetkezet úgy alakítja kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatokot hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggenek. (Összeférhetlenség elve)
3. A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében. (Együttműködés elve)
4. A Takarékszövetkezet kockázatokot a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállal.

5. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít. (Lényeges kockázatok kezelésének elve)
6. A kockázatok behatárolása érdekében a Takarékszövetkezet által meghatározott limitek betartása minden érintett számára kötelező.
7. A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával. (Költséghaszon elve)
8. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limitet úgy alakítja, hogy az megfeleljen legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző Takarékszövetkezeteknek és az OTIVA erre vonatkozó ajánlásának. (Hasonlóakhoz történő viszonyítás elve vagy hasonlóakkal történő összemérés elve)
9. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.
10. A Takarékszövetkezet az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatát, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet.
11. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázat esetében gondoskodik az alábbi fő funkciók ellátásáról:
  - a.) Kockázati kitétségek és a kitétségeket mérséklő tételek azonosítása, számbavétele, nyilvántartása
  - b.) Kockázatok mérési módszereinek meghatározása, kockázatok számszerűsítése
  - c.) Kockázatok kezelése, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését
  - d.) Kockázatok alakulásának figyelése
  - e.) Kockázatokra vonatkozó belső és külső jelentések
12. A Takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Takarékszövetkezet vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott. (Tiltott tevékenységek elve)
13. A Takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőkemegfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

KOCKÁZATKEZELÉSI STRATÉGIA ÉS FOLYAMATA

A Takarékszövetkezet rendelkezik kockázati stratégiával, melyet az Igazgatóság hagyott jóvá, a kockázati stratégiában foglaltak évente egyszer felülvizsgálatra kerülnek. A stratégia a lényeges kockázatok tekintetében kockázati típusonként tartalmazza a Takarékszövetkezet kockázatvállalási hajlandóságának mértékét.

A takarékszövetkezet kockázatkezelési folyamata – mely épül az integráció által kidolgozott közös módszertanra – nagy hangsúlyt fektet a limitek rendszerére, mivel a limitek által meghatározott keretek behatárolják a kockázatvállalás nagyságát.

Takarékszövetkezetünk az OTIVA tagjaként a takarékszövetkezeti integráció ajánlásait figyelembe véve a szövetkezet koncentrációs-, ügyfél-, partner-, likviditási -, ágazati-, termék limiteket határozott meg.

A limiteken túl a kockázatok kezelésére és ezáltal a tőkeszükséglet meghatározására stressz tesztek alkalmaznak.

A kockázatvállalás során alkalmazott módszerek alkalmasak a felvállalt kockázatok kezelésére és az üzleti kockázatok várható veszteségeinek a meghatározására.

KOCKÁZATI TIPUSOK

A Takarékszövetkezet az alábbi kockázatkezelési típusokra fordít nagyobb figyelmet, de a felsorolásban nem szereplő kockázatokat is figyelemmel kíséri és kezeli.

Hitelezési kockázat – a Takarékszövetkezet szabályozói tőkekövetelménye és belső tőkeszükséglete szempontjából kiemelkedő jelentőségű.

Általánosságban annak a kockázata, hogy a hitelintézetnek egy szerződéses partnere felé kitétsége áll fenn, és a hitelintézetet veszteség éri a szerződéses partner nem szerződés szerinti teljesítése miatt.

A belső tőkeszükséglet számítását és kimutatását a minimális tőkeszükséglet számításához kialakított PSZÁF adatszolgáltatási táblák sémája szerint kell elvégezni.

Koncentrációs kockázat – a HPT szerint olyan kockázat, amely az azonos jellemzőkkel bíró ügyfelekkel szemben felmerülő, különböző szerződéses kapcsolatokról fakadó kockázatok együtteséből ered.

A koncentrációs kockázatok belső tőkeszükségletének meghatározásánál az alábbi elvek érvényesülnek:

- a limitek meghatározása stressz feltételezésen alapul, azaz, a kitétségek 10%-a meg nem térülése esetén a szavatoló tőkevesztés ne legyen nagyobb 25%-nál;
- a kockázatok fedezetét a számszerűsített belső tőkeszükségleten felül meghatározott tőkepuffer jelenti;
- limiten felül a túllépést szavatoló tőkével kell fedezni.

1. tábla
Koncentrációs kockázati limitek

Hpt.Nagykockázati limithez tartozó szavatoló tőke-millió Ft	807,243
Limit a szavatoló tőkéhez képest – 20 legnagyobb kitettség ügyféllel/ügyfélcsoporttal szemben	250%
Legnagyobb 20 ügyféllel/ügyfélcsoporttal szembeni limit abszolút mértéke – millió Ft	2.018.107
Legnagyobb 20 ügyféllel/ügyfélcsoporttal szembeni limittúllépés – millió Ft	0,000
Legnagyobb 20 ügyféllel/ügyfélcsoporttal szembeni limittúllépés belső tőkével fedezendő hányada	10%
Legnagyobb 20 ügyféllel/ügyfélcsoporttal szembeni limittúllépés belső tőkeszükséglete korrigálva a nagykockázati limittúllépések összességénél a szavatoló tőkéből levont összegnek azzal a hányadával, amely a limittúllépés esetén belső tőkével fedezendő	0,000
Stressz hatás – 20 legnagyobb kitettsége nem teljesítővé váló hányada	5%
Értékvesztés hányad	50%
Stressz hatás mértéke – tőkepufferhez – millió Ft	6,357

Mezőgazdasági ágazatban lévő összkitettségre vonatkozó limit az összes hitelhez képest	50%
Ágazati limit abszolút mértéke – millió Ft	1.333,367
Limittúllépés összesen – millió Ft	0,000
Egy ügyféllel/ügyfélcsoporttal szembeni összes közvetlen és közvetett kitettségre vonatkozó limit a szavatoló tőkéhez képest	25%
Limit abszolút mértéke – millió Ft	201,811
Limittúllépés összesen – millió Ft	0,000

Vállalkozói hitelek arányának limitje az összes hitelhez	60%
Termék limit abszolút összege – millió Ft	1.600,040
Limittúllépés összesen – millió Ft	0
Biztosítéki koncentrációs limit a szavatoló tőkéhez képest	75%
Biztosítéki limit abszolút mértéke – millió Ft	605,432
Limittúllépés – millió Ft	0

Kereskedési könyvön kívüli kamatláb kockázat- az MNB-nek a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó útmutatója alapján azon jelenlegi, illetve jövőbeni kockázatokat jelenti, amelyek az intézmény jövedelmezőségére, tőkehelyzetére a piaci kamatlábak kedvezőtlen változása esetén hatnak.

A kamatláb kockázat forrásai, fajtái:

- a kamatlábak időbeli változása és a cash-flow-k időbeli változása közötti eltérés
- a kamatlábak között fennálló kapcsolatok megváltozása az egyes piacokat, termékeket jellemző hozamgörbék között

- ugyanazon termék, vagy piac vonatkozásában az egyes lejáratú tartományokban a kamatlábak közötti kapcsolatok megváltozása
- a termékekben rejlő rejtett, kamatlábbal kapcsolatos opciók

A limiten felül a kereskedési könyvön kívüli kamatkockázatot szavatoló tőkével kell fedezni.

A kamatkockázat mérése kamaterzékenységi stressz vizsgálat keretében történik, mely a kamatgörbe 300 bázispontos elmozdulását feltételezi.

2. tábla Kamatkockázati limit

Kamatkockázati limithez tartozó szavatoló tőke – millió Ft	807,243
Kamatkockázati limit a szavatoló tőkéhez képest	20%
Kamatkockázati limit abszolút összegben – millió Ft	161,449
Limittúllépés – millió Ft	0

Működési kockázat – a HPT. 76/J. § (1) bekezdése alapján a nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy a személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetőleg jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező, a hitelintézet eredményét és szavatoló tőkéjét érintő veszteség kockázata.

A takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét és a működési kockázat belső tőkeszükségletét az alapmutató módszerrel méri.

Piaci kockázat – a tőke, illetve jövedelem jelenbeli és/vagy jövőbeli változásának azon kockázata, amely a kereskedési könyvbe sorolandó kötvények, értékpapírok, áruk és devizák árfolyamának megváltozásából adódik.

A takarékszövetkezetnek kereskedési szándékkal tartott értékpapírjai nincsenek és vagyonekezelési szerződés keretében nem kezeltet portfóliót, ezért piaci kockázattal nem számol.

Likviditási kockázat – annak a kockázata, hogy az intézmény nem képes kötelezettségeit időben teljesíteni, amikor a fizetés esedékessé válik.

A belső szabályozásban meghatározott limittúllépések kivételével a likviditási kockázat belső tőkeszükségletét a tőkepuffer tartalmazza.

A Takarékszövetkezet mindent elkövet annak érdekében, hogy az esedékes és jogos kötelezettségek azonnali kifizetéséhez mindig rendelkezzen a szükséges mennyiségű pénzeszközzel.

A likviditási kockázat fő kategóriái:

- lejárat
- lehívási
- strukturális
- piaci

A Takarékszövetkezet a likviditás méréséhez a nettó finanszírozási pozíciót, a hitel/betét arányt, a lejáratú összhang elemzést és a nagy egyedi betétektől való függőséget veszi figyelembe.

A likviditás tőkeszükségletét stressz-teszttel határozza meg.

KOCKÁZATKEZELÉS SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását.

A Takarékszövetkezetnél a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért és a tőketervezésért az ügyvezetés, és az irányítása alá tartozó kockázatkezelő a felelős.

A Takarékszövetkezet együttműködik a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Szervezetével (továbbiakban SZHISZ) és a Takarékbankkal (és az Országos Takarékszövetkezeti Intézményvédelmi Alappal míg az meg nem szűnt) az alábbi területeken:

- Módszerek fejlesztése, módszertani kérdések
- Elemzések, dokumentumok tartalmi elemeinek kialakítása
- Belső, valamint külső jelentések tartalmi és formai követelményeinek kialakítása,
- Adatgyűjtés, adatszolgáltatás, adatminőség ellenőrzés
- Belső szabályzatokkal kapcsolatos szttenderdek kialakítása

III. A TŐKETERVEZÉS ÉS A BELSŐ TŐKESZÜKSÉGLET MEGHATÁROZÁSA, BELSŐ TŐKEMEGFELELÉS SZÁMÍTÁS

A tőketervezés célja, hogy mindenkor biztosítsa a Takarékszövetkezetnél a ténylegesen vállalt kockázatoknak megfelelő tőke szintet, és járuljon hozzá a kiegyensúlyozott, stabil növekedéshez is.

A különböző típusú, számszerűsített kockázatok a Takarékszövetkezet az „építőkocka” elv alapján összesíti, amely a különböző kockázatokra mért belső tőkeszükségletek összeadását jelenti. Ez az elv ugyanaz, amit a szabályozás alkalmaz a minimális szavatoló tőke követelmény meghatározásánál.

Az „építőkocka” elv konzervatív megközelítést jelent, mert azon a feltételezésen alapul, hogy a szabályzatokban leírtak szerint mért kockázatok mindegyike egyszerre következik be. Az „építőkocka” elv alkalmazását indokolja, hogy a szttenderd módszerek alkalmazása nem teszi lehetővé a kockázatok közötti összefüggések számszerűsítését.

A Takarékszövetkezet a számszerűsített belső tőkeszükségleten felül minimálisan tartandó tőkepuffert határoz meg.

A tőkepuffer mértékének a nagysága két tényezőtől függ: az egyes kockázatokra végrehajtott stressz tesztek eredményétől és a Takarékszövetkezet által végrehajtott kockázati önértékelés eredményétől.

1.) A TAKARÉKSZÖVETKEZET SZAVATOLÓ TŐKÉJÉVEL KAPCSOLATOS
INFORMÁCIÓK [234/2007.(IX.04.) 5.§]

3. tábla
A Takarékszövetkezet alapvető, járulékos és kiegészítő tőkéjének összege
(2013.12.31.)

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Kockázatok fedezésére figyelembe vehető szavatoló tőke összesen	807,243
Alapvető tőke	613,166
Járulékos tőke	194,077
Piaci kockázatok fedezésére felhasználható összes kiegészítő tőke	0

4. tábla
Takarékszövetkezet alapvető tőkéjének pozitív összetevői

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Alapvető tőkeként elismert tőkeelemek	39,232
- Befizetett jegyzett tőke	28,342
- Visszavásárolt saját részvények névértéke	0
- Tőketartalék	10,890
Alapvető tőkeként elismert tartalékok	578,036
Általános kockázati céltartalék a kockázattal súlyozott kitétségek értékek összegének 1,25%-áig	0
Alapvető kölcsöntőke teljes összege	0

5. tábla
A Takarékszövetkezet alapvető tőkéjének negatív összetevői

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Egyéb levonások az alapvető tőkéből	-4,102
- Immateriális javak	-4,102

6. tábla
Takarékszövetkezet járulékos tőkéjének pozitív elemei:

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Alapvető kölcsöntőkéből a járulékos tőkébe beszámítható rész	0
Értékelési tartalékok	194,077
Járulékos kölcsöntőke	0
Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke	0

7. tábla
Takarékszövetkezet járulékos tőkéjének negatív elemei

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke limit feletti része	0
Járulékos tőke limit feletti része	0

8. tábla
Levonások az alapvető és járulékos tőkéből

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Levonások az alapvető tőkéből és járulékos tőkéből	0
Levonások az alapvető tőkéből	0
Levonások a járulékos tőkéből	0

9. tábla
A kockázatok fedezésére figyelembe vehető, levonások utáni összes alapvető és járulékos tőke

Megnevezés	Összeg (millió Ft)
Kockázatok fedezésére figyelembe vehető, levonások utáni összes alapvető és járulékos tőke	807,243

2.) A TAKARÉKSZÖVETKEZET TŐKEMEGFELELÉSE [234/2007.(IX.04.) 6-7.§]

A jogszabályokban rögzített és az MNB (korábban Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete) által kiadott tőkemegfelelés belső értékelési folyamata által meghatározott rendszer „pillér”-ekre bontja a hitelintézetek tőkemegfelelését.

1. pillér: A hitelezési kockázatok, felhígulási kockázat, partnerkockázat, nagykockázat vállalások, működési tőkekövetelményét a HPT és kormányrendeletek által előírt módszerek szerint számítja.

2. pillér: A belső tőkemegfelelés értékelési folyamatnak, valamint annak felügyeleti felülvizsgálat meghatározott mértékének és értékelésének az összessége. A hitelintézet belső tőkeszükségletét saját módszertanával számítja.

3. pillér: A hitelintézet a saját működéséről, kockázatairól rendszeres időközönként nyilvánosságra hozza a kormányrendeletben meghatározott információkat.

A szabályozási tőkekövetelmény méréséhez alkalmazott, a szabályozás szerint választott módszerek:

- Hitelezési kockázat – sztenderd módszer
- Hitelkockázat mérséklését – pénzügyi biztosítékoknál: egyszerű módszer, garanciák, készfizető kezessége esetében sztenderd módszer
- Partnerkockázati kitétségek: eredeti kockázat módszere
- Működési kockázat – alapmutató módszer

A hitelezési kockázat tőkekövetelményét a kockázattal súlyozott kitétség értéknek a hitelkockázat mérséklés figyelembe vétele után meghatározott összegének 8%-a jelenti.

3.) A BELSŐ TŐKEMEGFELELÉS ÉRTÉKELÉSI FOLYAMATRA VONATKOZÓ ELVEK ÉS STRATÉGIA

A belső tőkemegfelelés értékelési folyamat mindazon takarékszövetkezeti folyamatokat magába foglalja, amelyekkel a Takarékszövetkezet Vezető Testületei biztosítják, hogy a Takarékszövetkezet

- az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítja, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza);
- meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges **belső tőke nagyságát**, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre;
- hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen, és azt folyamatosan fejlessze.

A Takarékszövetkezet a 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 13/C §-ában, 76/K §-ában és a 145/A §-ában szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából **kis intézménynek** minősül, mert:

- termékei és szolgáltatásai a betétgyűjtési, hitelezési és pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódnak,
- tevékenységét Magyarországon végzi, nem végez határon átnyúló szolgáltatást
- kis piaci részesedéssel rendelkezik
- a HPT. 76. § (1) bekezdésében meghatározott hitelezési, partner-, különböző típusú piaci és működési kockázatok minimális tőkekövetelményének számításához nem alkalmazza a fejlett módszereket.

A belső tőkeszükséglet számítás részei:

- kockázat-típusonként számítja a szükséges tőkét
- tőkepuffer számítás
- stressz teszt miatti tőkeszükséglet számítás

A kockázat-típusonként számított tőkeszükséglet növelve a stressz tesztek alapján számított tőkeszükséglet vagy a tőkepuffer közül a magasabb összeggel adja a Takarékszövetkezet belső tőkeszükségletét.

A takarékszövetkezet a belső tőkeszámítás első részében a következő kockázattípusokat értékeli és számolja ki a tőkeszükségletet:

10. Hitelezési kockázat
11. Működési kockázat
12. Likviditási kockázat (limittúllépés esetén)
13. Koncentrációs kockázat (limittúllépés esetén)
14. Kereskedési könyvön kívüli kamatkockázat (ha a súlyozott nettó pozíció aránya a szavatoló tőkéhez viszonyítva túllépi a 20%-ot)

A belső tőkeszükséglet számításának második részében a következő stressz tesztek kerülnek végrehajtásra:

6. Hitelkockázati stressz teszt
7. Koncentrációs kockázat stressz teszt

8. Kamatkockázati stressz teszt
9. Likviditási stressz teszt

Takarékszövetkezetünk ezen túl önértékelést is végez, ebből szintén tőkekövetelményt határoz meg.

10. tábla

(adatok m/Ft)

Kockázatok tőkekövetelménye	
Megnevezés	2013.12.31.
Kockázatok tőkeszükséglete I. pillér	276,798
ebből: hitelezési	188,201
működési	88,597
Tőkepuffer értéke: max (stressz tesztek, önértékelés)	57,243
Összes tőkeszükséglet a 2. pillér alatt tőke- és stressz pufferrel)	334,040
Tőkemegfelelési mutató 1. pillér alatt	23,33%
Tőkemegfelelési mutató 2. pillér alatt	19,44%

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitétség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitétséget a Hitelezési kockázatkezelésről szóló kormányrendeletben meghatározott következő kitétségi osztályok valamelyikébe sorol be.

11. tábla

KITÉTSÉGI OSZTÁLYOK SZERINTI KOCKÁZATI KATEGÓRIÁK TŐKEKÖVETELMÉNYE

Megnevezés	Tőkekövetelmény összege (2013.12.31. millió Ft)	Kockázattal súlyozott eszközérték	Kitétségek Mérlegtétel	Kitétségek Mérlegen Kívül
- Központi kormányok és Központi bankok	0	0	2 011,244	0
- Helyi Önkormányzatok	0	0	0	0
- Közszektorbeli intézmények	0	0,001	0,008	0
- Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	36,792	459,901	1 753,154	0
- Vállalkozások	33,659	420,743	404,542	16,201
- Lakosság	48,554	606,920	796,123	13,104
- Ingatlannal fedezett követelések	29,000	362,500	862,121	37,597
- Késedelmes tételek	8,981	112,258	105,878	0
- Egyéb tételek	31,215	390,188	504,424	0
Összesen:	188,201	2 352,511	6 437,494	66,902

4.) HITELEZÉSI ÉS FELHÍGULÁSI KOCKÁZAT

A késedelmesnek minősített tételek belső szabályzatban való megközelítése

A Takarékszövetkezet a szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról és egyes gazdasági tárgyú jogszabályok módosításáról szóló 2013. évi CXXXV. törvény (a továbbiakban: ISz Tv.) 1. § (4) és 15. § (2) a) bekezdéseiben foglalt rendelkezéseknek megfelelően a Kockázatkezelési Szabályzat részeként meghatározza az ügyletminősítés és az értékvesztés elszámolás/céltartalék képzés szabályait. Az említett szabályokat a Takarékbank Zrt által kiadott és közvetetten hatályos Monitoring -, Eszközértékelési -, Értékvesztés-elszámolási -, és Céltartalékképzési Szabályzat tartalmazza.

A céltartalék képzés és értékvesztés elszámolás során a Takarékszövetkezet a 2000. évi C. törvény, valamint „A hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól” szóló 250/2000. (XII.24.) Kormányrendelet alapján jár el.

A takarékszövetkezet a tételek minősítését, az alábbi általános szabályok szerint végzi:

1. A kintlévőségek minősítését naptári negyedéves rendszerességgel végezi, amíg azok visszafizetésre, kiegyenlítésre vagy a könyvviteli nyilvántartásból kivezetésre nem kerülnek.
2. Takarékszövetkezetünk a kintlévőségek minősítését a 250/2000. (XII.24.) Kormányrendelet 7. számú melléklet II. fejezete szerint
  - egyedi értékelés esetén, azokat az értékelés alapjául szolgáló eszközminősítési kategóriák,
  - csoportos egyszerűsített értékelés esetén, azokat az értékelés alapjául szolgáló értékelési csoportokvalamelyikébe sorolja be a jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelően.
3. Az ügyleteket értékükkel, az alábbiak szerint soroljuk a minősítés típusa szerinti kategóriák valamelyikébe:

A hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000. (XII. 24.) Korm. Rendelet (Hitkr.) 7. számú melléklete II. fejezetének (11) bekezdésében és V. fejezetének (3) bekezdésében hivatkozott, kisösszegűnek minősülő követelésekre vonatkozó összeghatár ügyfél/ügyfélcsoport szinten nem haladhatja meg a Szövetkezeti Hitelintézet mindenkor auditált (a 2013. évi éves beszámoló készítésekor a 2012. december 31-i állapot szerinti korlátozások alapjául szolgáló - szavatoló tőkéje 1 %-át.
4. Az egyedi tételek minősítési kategóriába történő besorolását az alábbi szempontok alapján kell elvégezni:
  - az ügyfél-, illetve partnerminősítés: a pénzügyi, illetve befektetési szolgáltatással érintett ügyfél vagy partner, illetve az értékpapír kibocsátójának pénzügyi helyzete, stabilitása, jövedelemtermelő képessége, és az ezekben bekövetkező változások,
  - a törlesztési rend betartása (késedelmi idő): a kintlévőség törlesztésével kapcsolatban keletkezett tőke- és kamattörlesztési késedelmek alakulása,
  - az ügyfélhez kapcsolódó országgockázat (politikai kockázatra, transzferkockázatra nézve egyaránt) és az abban bekövetkezett változás,
  - a fedezetként felajánlott biztosítékok értéke, mobilizálhatósága, hozzáférhetősége és az ezekben bekövetkezett változás,

- a tétel továbbértékesíthetősége, mobilizálhatósága (a piaci kereslet-kínálati viszonyok és az elérhető piaci árak, a kibocsátó saját tőkéjében való részesedés a befektetés arányában),
- a tételből adódó veszteségnek minősülő jövőbeni kifizetési kötelezettség.

5.) ÉRTÉKVESZTÉS ELSZÁMOLÁSA ÉS VISSZAÍRÁSA, A CÉLTARTALÉKOK KÉPZÉSE ÉS FELHASZNÁLÁSA MEGHATÁROZÁSÁRA SZOLGÁLÓ MEGKÖZELÍTÉSEK ÉS MÓDSZEREK

A Takarékszövetkezet a Számviteli törvény és a 250/2000. Kormány rendelet értelmében értékvesztést számol el az átvett eszközök, a készlet után is.

Az ügyfélkövetelések estében a Takarékszövetkezet értékvesztést számol el, amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és a várhatóan megtérülő értéke között a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik.

2001. január 1-jét követően a Takarékszövetkezet a forgatási célú értékpapírok és a vagyoni érdekeltségek után értékvesztést számol el, amennyiben a minősítés időpontjában a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke között tartós és jelentős összegű különbség mutatkozik, azaz veszteség keletkezése valószínűsíthető.

A Takarékszövetkezet a mérlegen kívüli kötelezettségek esetében a várható veszteségek fedezetére céltartalékot képez. Egyéb követelésekre, várható veszteségekre az értékvesztés, illetve céltartalék elszámolása a Számviteli Politika más fejezetében rögzítettek szerint történik.

Az **értékvesztés mértékének** meghatározásánál alapvetően a követelés, befektetés, átvett eszköz várható megtérülését kell figyelembe venni. A várható megtérülés meghatározása során a Takarékszövetkezet az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- a veszteség keletkezésének valószínűsége és nagysága
- a várható veszteség és az eredeti bekerülési /nyilvántartási érték aránya
- az eszköz minősítési kategória
- a befolyó pénzbevételekre vonatkozó számviteli előírások.

Ha a minősítés során az adott eszköz könyv szerinti értéke magasabb a várható megtérülésnél, illetve az adott eszköz piaci értékénél, úgy a Takarékszövetkezet értékvesztést számol el.

Az ügyfélkövetelések várható megtérülésének megítélése során a várható veszteség megállapításakor figyelembe veszi, hogy az ügyféllel szembeni követelések állami garanciával, készfizető kezességével, bankgaranciával, intézményi garanciával készpénzfedezettel biztosított-e. Ebben az esetben a leírtak figyelembevételével számított tényleges veszteség alapján kell az értékvesztés összegét meghatározni.

Állami és intézményi garanciavállalás esetén a biztosítékkal fedezett követelés értékét meg kell osztani a garanciát vállaló szervezet és a Takarékszövetkezet között, s ennek alapján kell a Takarékszövetkezetre háruló várható veszteséget kiszámítani.

A Takarékszövetkezet az elszámolandó értékvesztés nagyságát a csoportos egyszerűsített minősítés hatálya alá tartozó tételek esetében az alábbi mértékek alapján határozza meg, a bruttó könyv szerinti érték %-ban:

Értékvesztés kulcsok a csoportos minősítés keretében - a lejárt napok száma mellett a biztosítékot (fedezettséget) is figyelembe vevő egyszerűsített minősítési eljárás estére				
Lejárt napok száma		Fedezettség*		
Lakosság	Egyéb	150 % felett	75 - 150 % között	75 % alatt
		ÉV kulcs		
0-30	0-15	0	0	0
31-60	16-60	0	0	5
61-90	61-90	0	10	20
91 – 365	91 - 365	20	40	50
366 – 730	366 - 730	40	71	90
Nagyobb, mint 730	Nagyobb, mint 730	70	85	100

A teljes szempontú minősítés alá eső eszköztételek esetében minősítési kategóriáinként az egyedileg elszámolt értékvesztést úgy határozza meg a Takarékszövetkezet, hogy az értékvesztés állománya és az eszköz bruttó könyv szerinti illetve bekerülési értékének hányadosa az alábbi sávokba essen:

Értékvesztés kulcs	Hitkr. szerinti minősítési kategóriák
0 %	Problémamentes (1)
1-10 %	Külön figyelendő (2)
11-30 %	Átlag alatti (3)
31-70 %	Kétes (4)
71% - 100 %	Rossz (5)

Amennyiben a minősítés során az ügyfélkövetelés várható megtérülése magasabb a könyv szerinti értéknél, azaz a minősítési kategória javul, úgy az értékvesztés visszairásával a könyvszerinti értéket növelni kell, maximum a bekerülési érték erejéig.

A befektetési és forgatási célú értékpapírok esetében, ha a minősítéskori piaci érték jelentősen és tartósan magasabb az értékpapír könyv szerinti értékénél, úgy az értékvesztés visszairásával növeli a Takarékszövetkezet a könyv szerinti értéket, de maximum a beszerzési ár illetve a névérték erejéig.

A számviteli törvény alapján a Takarékszövetkezet mérlegkészítéskor értékvesztést számolhat el az **átvett** készletekre, ha a készlet bekerülési illetve könyv szerinti értéke lényegesen magasabb mérlegkészítéskor ismert piaci értékénél. Ugyancsak értékvesztést kell elszámolni, azaz csökkenteni kell a készlet bekerülési illetve könyv szerinti értékét, ha mérlegkészítéskor a készlet kétségessé vált, pl.: értékesítés, hasznosítás. Tárgyévben készletek után értékvesztés elszámolás nem volt.

Függő kötelezettségek és a jövőbeni kötelezettségek után képzett kockázati céltartalékként kell elszámolni – mérlegen kívüli tételek közé tartozó – függő kötelezettségek és jövőbeni kötelezettségek minősítése alapján képzett kockázati céltartalék összegét.

Az egyedi minősítés hatálya alá tartozó függő és jövőbeni kötelezettségek esetében az egyedileg meghatározott céltartalék képzést úgy kell meghatározni, hogy a megképzett céltartalék állománya és a mérlegen kívüli tétel nyilvántartási értékének hányadosa az alábbi sávokon belül legyen:

<i>Értékvesztés kulcs</i>	<i>Hitkr. szerinti minősítési kategóriák</i>
0 %	Problémamentes (1)
1-10 %	Külön figyelendő (2)
11-30 %	Átlag alatti (3)
31-70 %	Kétes (4)
71% - 100 %	Rossz (5)

Ha az évközi minősítés során a kockázati céltartalék állománya meghaladja a minősítés szerint szükséges szintet, akkor a céltartalék többletet fel kell szabadítani. A függő és jövőbeni kötelezettség megszűnésekor illetve az abból adódó veszteség realizálásakor a kockázati céltartalékot fel kell használni.

2001. január 1-jét követően a Takarékszövetkezet nem él az általános kockázati céltartalék képzés lehetőségével. Az eddig az időpontig megképzett általános kockázati céltartalékot az előre nem látható, illetve előre nem meghatározható lehetséges veszteségek fedezetére használja fel az eszköztételek kivezetésekor, illetve a mérlegen kívüli kötelezettség megszűnésekor.

6.) SZÁMVITELI BESZÁMÍTÁSOK UTÁNI KITETTSÉG ÉRTÉKEK HITELKOCKÁZATMÉRSÉKLÉS FIGYELEMBEVÉTELI ELŐTTI ÖSSZEGE

12. tábla

BRUTTÓ KITETTSÉGEK KOCKÁZATMÉRSÉKLÉS FIGYELEMBE VÉTELE ELŐTT

Kitettségi osztályok	Bruttó kitettségi érték (millió Ft)
Központi kormány, központi bank	2 011,244
Regionális kormány, helyi önkormányzat	0
Közszektorbeli intézmények	0,008
Multilaterális fejlesztési Bankkal szembeni	0
Nemzetközi szervezettel szembeni	0
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni	1 770,802
Vállalkozással szembeni	632,947
Lakossággal szembeni	848,449
Ingatlannal fedezett	879,262
Késedelmes tételek	349,930
Fedezett kötvény	0
Kollektív befektetési értékpapír	0
Egyéb tételek	504,424
Összesen	6 997,066

KITETTSÉGEK FÖLDRAJZI MEGOSZLÁSA KITETTSÉGI OSZTÁLYONKÉNT

A Takarékszövetkezet nem végez határon átnyúló tevékenységet.

13. tábla

HITELEK HÁTRALÉVŐ FUTAMIDŐ SZERINTI CSOPORTOSÍTÁSA

(adatok m Ft)

Millió Ft	Éven belüli	1-5 év	5 éven túl	Összesen
Helyi önkormányzatok	0	0	0	0
Vállalkozások	375,891	343,379	164,582	883,852
Háztartás	717,955	713,033	352,156	1 782,874
Non-profit intézmények	0,008	-	-	0,008
Összesen	1 093,854	1 056,412	516,738	2 666,734

14. tábla

KITETTSÉGEK ÜGYFÉLKATEGÓRIA SZERINTI MEGOSZLÁSA

(adatok m/Ft)

Ügyfél kategória	Kitettség értéke
Hitelek – nem pénzügyi vállalkozásoknak	883,852
Hitelek – Háztartásoknak	1 782,874
Egyéni vállalkozók	473,773
Lakosság	1 309,101
Hitelek – egyéb	0,008
Önkormányzatok	0
Non profit szervezetek	0
Összesen:	2 666,734

15. tábla

KÉSEDELMES TÉTELEK

(adatok m/Ft)

Késedelmes tételek megoszlása

Ügyfél kategória	Bruttó összeg
Hitelek – nem pénzügyi vállalkozások	399,792
Hitelek – háztartásoknak	503,306
Hitelek önálló vállalkozóknak	110,373
Hitelek lakosságnak	392,933
Hitelek egyéb (önkormányzatok+non profit)	0,008
Mérlegen kívüli tételek	0,004

16. tábla

**ELSZÁMOLT ÉS VISSZAÍRT ÉRTÉKVESZTÉS, ILLETVE KÉPZETT ÉS FELHASZNÁLT
CÉLTARTALÉK**

Értékvesztés összege (millió Ft)

Megnevezés	Év eleji nyitó állomány	Képzett értékvesztés	Visszaírt értékvesztés	Év végi záró állomány
Hitelek nem pénzügyi vállalkozások	52,433	30,580	11,077	71,936
Hitelek háztartásoknak	112,921	59,571	58,058	114,434
Hitelek önálló vállalkozóknak	11,015	6,447	9,463	7,999
Hitelek lakosságának	101,906	53,124	48,595	106,435
Hitelek egyéb	0	0,019	0,017	0,007
Mindösszesen	165,354	90,170	69,152	186,377

17. tábla

Céltartalék összege (millió Ft)

Megnevezés	Év eleji nyitó állomány	Képzett céltartalék	Felhasználás, felszabadítás	Év végi záró állomány
Függő-és jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék	0,211	0,438	0,649	0
Függő kötelezettségekre képzett céltartalék	0,211	0,438	0,649	0
Jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék	0	0	0	0
Egyéb céltartalék összesen	0	0	0	0
Számviteli előírások szerinti céltartalék	-	0	-	0
LPT kiegyenlítési céltartalék	0	0	0	0
Egyéb céltartalék	0	0	0	0
Általános	0	0	0	0

kockázati céltartalék				
Mindösszesen	0,211	0,438	0,649	0

HITELMINŐSÉG-ROMLÁST SZENVEDETT ÉS KÉSEDELMES KITETTSÉGEK – ELSZÁMOLT ÉRTÉKVESZTÉSEKKEL, ILLETVE KÉPZETT CÉLTARTALÉKKAL CSÖKKENTVE – ORSZÁGONKÉNTI MEGOSZLÁS SZERINT.

A Takarékszövetkezetnek nincs határon átnyúló tevékenysége.

7.) SZTENDERD MÓDSZER [234/2007.(IX.04.) 8.§]

A Takarékszövetkezet a kockázati súlyok meghatározásakor a Felügyelet által elfogadott külső minősítő szervezetet fogadja el.

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/A § értelmében a sztenderd módszer szerint, a hitelezéskockázat-mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitettséget a Hkr.-ben meghatározott kitettségi osztályok valamelyikébe sorol be.

A kitettségek besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr.-ben foglaltakat, a Felügyelet adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A központi kormánynak és a központi banknak van elismert külső minősítő szervezet általi hitelminősítése, ezért a központi kormánnyal és a központi bankkal szembeni kitettségnél a Felügyelet által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyok alkalmazandóak. A további kitettségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

8.) HITELEZÉSI KOCKÁZAT MÉRSÉKLÉS [234/2007.(IX.04.) 12.§]

Elismerhető hitelkockázati fedezetet alkalmazó hitelintézetnek nyilvánosságra kell hozni:

A MÉRLEGEN BELÜLI ÉS KÍVÜLI NETTÓSÍTÁSRA ALKALMAZOTT SZABÁLYZATOK FŐBB ELVEIT

A tőkekövetelmény mérséklésénél a Takarékszövetkezet nem számol a nettósításból adódó hatásokkal.

A BIZTOSÍTÉKOK ÉRTÉKELÉSÉRE ÉS KEZELÉSÉRE SZOLGÁLÓ FŐBB SZEMPONTOK

Fedezet definíciója:

A fedezet szerződést biztosító olyan kötelezettség, amely arra szolgál, hogy a szerződés kötelezettjének nem teljesítése vagy nem szerződésszerű teljesítése esetén abból a jogosult kielégítést nyerjen. Fedezetül kizárólag olyan biztosíték fogadható el, amely forgalomképes, pénzben meghatározható értékkel bír.

Fedezeti érték meghatározása:

A Takarékszövetkezet a kockázatvállalási ügyletek mögé állított biztosítékok fedezeti értékének megállapításához az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- Forgalomképes vagyoni eszközöknél igazolt forgalmi érték
- Ingóságok esetében: 1 évnél nem régebbi adásvételi szerződés vagy számla
- Államilag garantált átvételi ár
- Ingatlan: szakértő által megadott piaci ár

A Takarékszövetkezet kockázatvállalási ügyletet kizárólag fedezet kikötése mellett vállal, kivéve, ha belső szabályozás lehetővé teszi (pl. hitelkártyához kapcsolódó hitel).

A fedezetekre vonatkozó szerződéses feltételeket írásban kell foglalni.

A szabályozói tőkekövetelmény megállapítása során a kockázattal súlyozott kitettség értékének meghatározásakor a hitelezési kockázat csökkentésére kizárólag a Hitelezési kockázat kezelésről szóló rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkockázati fedezeteket vesz figyelembe.

Az előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet tárgyaként olyan vagyontárgyakat ismer el, amelyek likvid és értékálló.

A hitel-előterjesztés és hiteldöntés során a Takarékszövetkezet elsődlegesen az adott ügyletből való megtérülés kockázatát vizsgálja és méri fel, ugyanakkor elengedhetetlen, hogy az adott ügylet mögött álló biztosítékok minden esetben fedezetet nyújtsanak a tőkekövetelésre valamint a járulékos költségekre.

A kockázatvállalási döntés előtt a Takarékszövetkezet meggyőződik a szükséges fedezetek és biztosítékok meglétéről, jelenlegi és várható jövőbeni értékéről, terhelhetőségéről és hozzáférhetőségéről, valamint a kockázatvállalás időtartama alatt figyelemmel kíséri az ezekben bekövetkezett esetleges negatív és pozitív változásokat.

A fedezet meghatározásakor a Takarékszövetkezet az ügylet jellegét, az ügyfél és partnerminősítést valamint a fedezetek értékállandóságát veszi figyelembe.

Többféle biztosíték kikötése esetén a szerződésben rögzíteni kell, hogy nem teljesítés illetve nem szerződésszerű teljesítés esetén a Takarékszövetkezet jogosult kiválasztani a biztosíték/ok/ felhasználásának sorrendjét.

Azon dologi biztosítékokra vonatkozó szerződések, amelyeknek jogszabályon alapuló érvényességi kelléke a közjegyzői okiratba foglalás (pl: ingó jelzálog, vagyont terhelő zálogjog) kizárólag ebben a formában köthetők meg érvényesen.

Jelzálogterhelésnél figyelembe kell venni a bejegyzés ranghelyét, az előző bejegyzések könyvszerinti nettó értékéhez viszonyított hányadát. Az ingatlan az értékbecslő által meghatározott értékének 70%-áig terhelhető.

- Dologi biztosíték

- 1./ Óvadék
- 2./ Zálogjog
  - 2.1 ingatlant terhelő zálogjog
    - 2.1.1. keretbiztosítéki jelzálog

- 2.1.2. ranghely fenntartás
- 2.1.3. jelzálog
- 2.2. ingóságot terhelő zálogjog
- 2.3. kézzzálogjog
- 3./ Vagyont terhelő zálogjog
- 4./ Opció – ingóságon

- Személyi biztosítékok

- 1./ Garancia
  - 1.1. Bankgarancia
  - 1.2. Állami garancia
  - 1.3. Egyéb garancia
- 2./ Kezesség
  - készfizető kezesség
  - bankkezesség
- 3./ Adós jövedelme

- Egyéb biztosítékok

- 1./ Engedményezés
  - követelés engedményezés
  - árbevétel engedményezés
  - visszaváltható életbiztosítás
  - vagyonbiztosítás és egyéb biztosítás megkötése, kártérítési engedményezése a Takarékszövetkezetnek.
- 2./ Azonnali beszedési megbízás

A fedezetek elfogadhatóságának, értékének, értékesíthetőségének és hozzáférhetőségének meghatározása az alábbiakra terjed ki:

1. A fedezet/ek/ (fizikai) meglétének vizsgálatára, a helyszíni szemle és állapotfelmérés elvégzése.
  2. A fedezet/ek/et felajánló természetes és jogi személyek, jogi személyiség nélküli rendelkező társaságok tulajdonosi/ rendelkezési jogának vizsgálatára,
  3. A fedezet/ek/ dokumentumainak összegyűjtésére, nyilvántartása, rendszeres értékelése, valamint a terhelhetőség és a szabad érvényesíthetőség ellenőrzésére.
1. A biztosítéknak a hitelszerződés időpontjában fedezetet kell, hogy nyújtson a tőke és járulékos követelésre,
    - éven belüli, rövidelejáratú hitel esetében a tőke és 2 negyedévi kamat erejéig,
    - éven túli, hosszúlejáratú hitel esetében a tőke és 1 évre felszámított kamat erejéig,ezen túl eleget kell tennie annak a követelménynek is, hogy ez a fedezettségi szint a hitel teljes futamideje alatt a mindenkori tőke és járulékos követelések erejéig biztosítva legyen. Ennek érdekében a Takarékszövetkezetnek mérlegelnie kell

- a fedezet várható állagromlását, értékesíthetőségének változását,
- a fedezet jogi érvényesíthetőségét, annak időtartamát és az ezalatt bekövetkező potenciális veszteséget.

2. A fedezet értékállandóságát hosszú lejáratú hitel esetén évente helyszíni vizsgálattal ellenőrzi.
Éven belüli lejáratra nyújtott hitelek esetén a fedezetek felülvizsgálatát és újraértékelését abban az esetben végzik el soron kívül, ha az adós fizetőkészségében, a fedezetek értékében, illetve érvényesíthetőségében olyan jellegű változás következett be, amelyek indokolttá tehetik pótlólagos fedezetek bevonását.
3. A biztosítékok értékelésénél figyelembe kell venni a biztosíték mobilizálhatóságát és értékesíthetőségét. (Ingatlanoknál például előnybe kell részesíteni a nagyvárosi és a lakatlan ingatlanokat.) Kerüli a nehezen értékesíthető fedezetek elfogadását. Bérleti joggal, vagy hasznélvezeti joggal terhelt ingatlant csak hozzájáruló nyilatkozattal fogad el.
4. A biztosítékok tulajdonosainak számát is figyelembe veszi. Nem ajánlott olyan biztosíték elfogadása, amely 3 vagy ennél több tulajdonos tulajdonát képezi. Ez esetben a tulajdonostársak közötti vita is nehezítheti az értékesíthetőséget. Kivétel, ha házastársak, illetve közvetlen családtagok közös tulajdonáról van szó, és írásban mindannyian hozzájárultak a vagyontárgy lekötéséhez fedezetként.
5. Ha a garancia vagy a kezességvállalás nem biztosítja a teljes kockázatvállalást, a további fedezetek értékelésekor figyelembe kell venni, hogy a beváltott garancia, kezesség utáni megtérülésből a garantőr, illetve kezes a követelések megoszlása szerint részesedik.

A fedezetek felülvizsgálata, újraértékelése során a fedezetek meglétét, állapotát és érvényesíthetőségét megvizsgálja.

18. tábla

A biztosítékként, fedezetként, óvadékként kapott eszközök, garancia- és kezességvállalások ezer Ft-ban 2013.12.31-én:

Fedezetek, biztosítékok teljes értéken	Adatok (millió Ft)
Pénzfedezet	146,166
Bankgaranciák és készfizető kezességek	0
Központi költségvetés garanciái	1,611
Egyéb garancia és kezességvállalás	228,658
Egyéb készfizető kezességek	152,420
Engedményezés	505,495
Készletre bejegyzett zálogjog	0
Zálogjog	3 355,293
Egyéb fedezetek, biztosítékok	7,061
Összesen	4 396,704

AZ ELISMERT BIZTOSÍTÉKOK FŐ TÍPUSAI

A Hitelezési kockázat minimális szabályozási tőkekövetelménye megállapításának szabályairól szóló szabályzat szerint az alábbi biztosítékokat ismeri el.

A szabályozói tőkekövetelmény számítás szempontjából figyelembe vehető hitelkockázatot mérséklő fedezetek (amennyiben azok a Hkr-ben meghatározott feltételeket kielégítik):

- 1) Pénzügyi biztosítékok
- 2) A nem hitelnyújtó intézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénzt vagy betétet,
- 3) Az életbiztosítási kötvényt vagy szerződést, ha a Takarékszövetkezet javára az életbiztosítási kötvényből vagy szerződésből eredő követelésre zálogjogot alapítottak
- 4) A nem hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapírt, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja
- 5) Garancia és készfizető kezesség

Elismerhető, előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet nyújthat:

- a. központi kormány és központi bank
- b. regionális kormány és helyi önkormányzat
- c. multilaterális fejlesztési bank
- d. hitelintézet és befektetési vállalkozás
- e. vállalkozás, ideértve a hitelintézet és a befektetési vállalkozás anyavállalatát, leányvállalatát és Szm. Szerinti kapcsolt vállalkozását, ha
- f. hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás

19. tábla

A GARANCIÁT NYÚJTÓK ÉS KEZESSÉGEKET VÁLLALÓK ÉS AZOK HITELMINŐSÍTÉSI KATEGÓRIÁJA A HKR. 108. § (1) BEKEZDÉS SZERINTI BONTÁSBAN

Csoportosítás	Minősítési kategória					
	1 (AAA AA)	2 (A+ A)	3 (BBB+ BBB-)	4 (BB+ BB-)	5 (B+ B-)	6 (CCC +-CCC-)
Garanciát nyújtó megnevezése						
Központi kormány és bank			1			
Hitelintézet és befektetési vállalkozás						

20. tábla

TŐKEMEGFELELÉS SORÁN SZÁMÍTÁSBA VETT KÉSZFIZETŐ KEZESSÉG, GARANCIA

Adatok (m/Ft)

Megnevezés	Hitel bruttó összege	Biztosíték összege
Állami készfizető kezesség	2,685	1,611
AVHGA Zrt	172,659	124,127
Garantiqa Zrt	130,663	111,064
Összesen	306,007	236,802

Takarékszövetkezetünk tőkekövetelményt mérséklő biztosítékként a Garantiqa Hitelgarancia Zrt és az AVHGA Zrt által nyújtott garanciák államilag viszontgarantált részét fogadja el.

21. tábla

A KOCKÁZATTAL SÚLYOZOTT KITETTSÉGEK ÉRTÉKE AZ ELISMERT PÉNZÜGYI BIZTOSÍTÉKOK ÉS MÁS ELISMERT HITELKOCKÁZATI FEDEZETEK ÁLTAL FEDEZETT, TELJES KITETTSÉG

(adatok m/Ft)

Kitettségi osztályok	Fedezett, összes kitettség	Garancia	Pénzügyi biztosítékok	Fedezett, összes kitettség kock.mérs.tét.csök.
Regionális kormányok, önkormányzatok	0,000	0,000	0,000	0,000
Vállalkozással szembeni kitettség	653,544	88,396	120,404	444,744
Lakossággal szembeni kitettség	885,564	44,092	4,881	836,591
Ingatlannal fedezett kitettség	949,096	11,781	0	937,315
Egyéb	0,000	0,000	0,000	0,000
Összesen	2 488,204	144,269	125,285	2 218,650

9.) KERESKEDÉSI KÖNYVBEN NEM SZERPLŐ RÉSZVÉNYEK, POZÍCIÓK
[234/2007.(IX.04.) 13-15.§]

Kereskedési könyvi tétele a Takarékszövetkezetnek 2013.évben nem volt.

RÉSZVÉNYEKBE LEVŐ KITETTSÉG

A Takarékszövetkezetnek kereskedési könyvben nem szereplő részvénye van a Magyar Takarékbank Zrt-ben 35.446.065 Ft könyv szerinti és 8.226.000 Ft névértékben, valamint a Takinvest Zrt-ben 4.041.703 Ft könyv szerinti, és 3.600.000 Ft névértéken.

10) KAMATKOCKÁZAT

A kamatkockázat annak a kockázata, hogy a Takarékszövetkezet nyeresége (és közvetve a tőkéje) csökken a piaci kamatlábak, hozamok szintjének arányainak változásából eredően. A kamatkockázat meghatározására a Takarékszövetkezet a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság ajánlásával összhangban stressz tesztet végez.

A számítás alapja egy közelítő számítás, mely egyetlen számba sűrítve megadja, hogy a Takarékszövetkezet üzleti értéke hogyan változik kamatelmorzolás esetén.

A stressz teszt (duration gap elemzés) során a forint hozamgörbe 300 bázispontos párhuzamos elmozdulását feltételezzük. Amennyiben a stressz-teszt eredménye meghaladja a mindenkori szavatoló tőke 20%-át, akkor a túllépés után tőkekövetelményt kell teljesíteni.

22. tábla

A KAMATKOCKÁZAT MÉRTÉKE 2013.12.31.

(adatok M/Ft)

Kamatkockázati stressz-teszt eredménye	83,998
Kockázatok fedezésére szolgáló szavatoló tőke	807,243
Kamatkockázat/szavatoló tőke	10,41h%
Kamatkockázat tőkekövetelmény	0

11.) MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT [234/2007.(IX.04.) 16.§]

A Takarékszövetkezet a Hpt. 76/J § értelmében az alapmutató módszer szerint számolja tőkekövetelményét. A következő táblázat ennek eredményét tartalmazza:

(adatok M/Ft)

Tárgyévet megelőző 3. év bruttó jövedelme	Tárgyévet megelőző 2.év bruttó jövedelme	Tárgyévet megelőző 1. év bruttó jövedelme	Működési kockázat tőkekövetelmény
560,171	606,757	605,016	88,597

IV. Takarékszövetkezet Javadalmazási Politikája

A Takarékszövetkezet alapvető célja olyan Javadalmazási Politika kialakítása és folyamatos működtetése, amely összhangban van a Takarékszövetkezet üzleti és kockázati stratégiájával, értékeivel, érdekeivel és kockázattűrő képességével. Nem ösztönözhet a Takarékszövetkezet kockázatvállalási limitjét meghaladó kockázatok vállalására.

A Javadalmazási Politika minden munkavállaló számára világos, átlátható juttatási rendszert biztosít. A Takarékszövetkezet alapvető célja, hogy a túlzott kockázatvállalás elkerülése mellett dolgozóit ösztönözze a teljesítmény növelésére.

A munkavállalók számára meghatározza az üzleti teljesítménymérés feltételeit, amelyben a Takarékszövetkezet üzleti teljesítményét, a kirendeltségek eredményességét és a munkavállalók egyéni teljesítményeit külön részletezett szempontok figyelembe vételével értékeljük.

A célok úgy kerülnek meghatározásra, hogy a kitűzött célok elérésével a munkavállaló hozzájáruljon a Takarékszövetkezet sikerességéhez.

A Takarékszövetkezet folyamatosan biztosítja, hogy a Javadalmazási Politika hozzáférhető legyen valamennyi érintett vezető állású személy, tisztségviselő, munkavállaló számára.

1.) Javadalmazási politika döntéshozói folyamata

A Javadalmazási Politika elveit az Igazgatóság fogadja el és vizsgálja felül, a Felügyelő Bizottság felel annak végrehajtásáért, azt a belső ellenőr évente felülvizsgálja.

2.) A teljesítmény és teljesítményjavadalmazás kapcsolatára vonatkozó információk

A Takarékszövetkezet javadalmazási rendszerében az egyéni, csoportszintű és takarékszövetkezeti teljesítmények figyelembe vétele a teljesítményjavadalmazások rendszerén keresztül biztosított, mely érdekeltté teszi a munkavállalókat a Takarékszövetkezet céljainak és érdekeinek megvalósításában.

A teljesítményjavadalmazásnál egyszerre értékeljük a pénzügyi és nem pénzügyi kritériumokon alapuló – az egyéni, az érintett szervezeti egység és a Takarékszövetkezet általános eredményességét.

3.) A javadalmazási rendszer legfontosabb jellemzői:

A Takarékszövetkezet a munkavállalók részére rögzített javadalmazást és teljesítményjavadalmazást biztosít. Rögzített javadalmazás mindazon javadalmazási elemek, melyek függetlenek az adott munkatárs éves teljesítményeitől. A rögzített javadalmazás elemeinek nagyságát a munkatársak hatályos munkaszerződése, illetve a vonatkozó belső szabályzatok rögzítik.

A teljesítmény javadalmazás formája ügyvezetők esetén prémium, egyéb munkavállalói kör esetén jutalom, melynek kifizetése készpénzben történik, halasztási idő alkalmazása nélkül. A túlzott kockázatvállalás mérséklése érdekében a Takarékszövetkezet a teljesítmény javadalmazást a teljesítmény mérése és a felmerült kockázatok együttes értékelése alapján állapítja meg a kitűzött célfeladat megvalósítása alapján.

A teljesítmény javadalmazás maximuma az éves személyi alaphér 60%-a.

Kiemelt személyi körbe tartozó személyek az ügyvezetők.

Az ügyvezetők teljesítményjavadalmazási feltételeinek területei:

- Eredményterv teljesítése, elért adózás előtti eredmény
- Szavatoló tőkekövetelményeknek való megfelelés mérték
- Szavatoló tőke változása
- Nem teljesítő hitelek részarányának változása
- Likviditási helyzet alakulása, likviditási kockázatokat mérő mutatószámok változása
- Egyéb egyéni célfeladatok

A feladatok kitűzéséről és értékelésről az Igazgatóság gondoskodik. A teljesítményjavadalmazás megállapításakor 2013. évben 3 év teljesítménymutatói vehetők

figyelembe a Kormány rendelet alapján. Éves célokat a kiemelt személyi körbe tartozók esetén az Igazgatóság tűzi ki, legkésőbb minden év április 30-ig.

A teljesítményjavalmazás során a munkavállalók és ügyvezetés részére az első félévi teljesítményadatok alapján maximum 50% előleg fizethető, minden év július 31-ig az Igazgatóság döntése alapján.

A teljesítménymutató adott évi értékének helyességét a Takarékszövetkezet könyvvizsgálója, belső ellenőre ellenőrzi.

A prémium kifizetése készpénzben történik, azonnali kifizetéssel, halasztási időtartam nélkül az Igazgatóság értékelése alapján. Mivel a Takarékszövetkezet piaci részesedése nem éri el az 5%-ot, illetve a tárgyévvel megelőző évi mérlegfőösszege nem éri el a 200 milliárd forintot, a Hpt. 69.B.§.(6) bekezdésében foglaltakra tekintettel külön Javadalmazási Bizottságot nem hoz létre.

A teljesítményjavalmazás kifizetésére nem kerülhet sor, amennyiben a Takarékszövetkezet Hpt. tőkére vonatkozó szabályainak nem, vagy a kifizetés nyomán nem felelne meg.

Éves értékelésre a Takarékszövetkezet eredményére való tekintettel 2013 évre nem került sor.

4.) Teljesítményjavalmazáson kívüli nem készpénzben kapott juttatás

A Takarékszövetkezet belső szabályzatában rögzített adható juttatások (étkezési utalvány, mobiltelefon használat, gépkocsi használat, oktatás).

5.) Javadalmazásra vonatkozó üzleti egységekre lebontott összesített információ

A Takarékszövetkezet üzleti egységeinek egyéb központi dolgozók jutalmazására vonatkozó szabályokat a Javadalmazási Politika tartalmazza.

A Takarékszövetkezet ügyvezetése a kirendeltség központ dolgozói részére a hatékonyabb és eredményes munkavégzés érdekében célfeladatot állapít meg a jutalom kifizetéséhez, mely teljesítmény javalmazásként jelenik meg. Jutalom kifizetésének feltétele a Takarékszövetkezet eredményessége, kirendeltségszintű célfeladat teljesítése, munkakörével összefüggő feladatok teljesítése, szubjektív tényezők. A jutalom kifizetést az Igazgatóság engedélyezi, az értékelést az ügyvezető igazgató végzi.

6.) Összesített információk a javalmazásról

A Hpt. 69.(B) § (2). bekezdés szerinti személyek közül 2 ügyvezető teljesítményjavalmazásban részesült.

A kiemelt személyi kör 2013. évi javalmazását az alábbi táblázat mutatja:

adatok ezer Ft-ban

Állandó javalmazás	Teljesítményjavalmazás	Összes javalmazás	Javadalmazásban részesülők száma (fő)
25 442	9 430	34 872	3

Fegyvernek, 2014. május 29.

Fegyvernek és Vidéke Körzeti
Takarékszövetkezet Igazgatósága